

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Organizator XV edycji Nagrody im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”:

Centrum Edukacji Obywatelskiej

to największa edukacyjna organizacja pozarządowa w Polsce. Przy jej wsparciu nauczycielki i nauczyciele wprowadzają do szkoły metody nauczania i tematy, dzięki którym uczennice i uczniowie angażują się w swoją edukację i lepiej radzą sobie z wyzwaniami współczesnego świata. Prowadzimy programy, które rozwijają wiarę we własne możliwości, otwartość oraz krytyczne myślenie, uczą współpracy i odpowiedzialności, zachęcają do zaangażowania w życie publiczne i działania na rzecz innych. Proponowane rozwiązania opieramy na ponad 25-letnim doświadczeniu, wiedzy eksperckiej i współpracy z praktykami. Z naszego wsparcia korzysta około 20 tysięcy nauczycielek i nauczycieli oraz dyrekcje kilku tysięcy szkół z całej Polski.

Kapituła Nagrody:

Krzysztof Czyżewski – przewodniczący Kapituły Nagrody im. Ireny Sendlerowej, prezes Fundacji Pogranicze

Elżbieta Ficowska – inicjatorka Nagrody im. Ireny Sendlerowej, przewodnicząca Stowarzyszenia Dzieci Holocaustu (2002-2006)

Igor Czernecki – przewodniczący Rady Edukacyjnej Fundacji im. prof. Romana Czerneckiego

Anna Dodziuk van Kooten – członkini Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie

Emilia Gromadowska – członkini Zarządu Forum Darczyńców w Polsce

Katarzyna Grubek – szefowa działu Kultura i Media Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej, współorganizatorka programu i uroczystości wręczenia Nagrody im. Ireny Sendlerowej

Włodzimierz Grudziński – doradca Prezesa Zarządu Związku Banków Polskich

Agnieszka Jankowiak-Maik – nauczycielka historii w III LO w Poznaniu, Laureatka XIV edycji Nagrody im. Ireny Sendlerowej

Alicja Pacewicz – współzałożycielka i ekspertka Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej

Jarosław Przyborowski – założyciel i członek Rady Fundacji Signum

Paula Sawicka – przewodnicząca Rady Programowej Stowarzyszenia „Otwarta Rzeczpospolita”

Krystyna Starczewska – współtwórczyni i dyrektorka Zespołu Społecznych Szkół Ogólnokształcących „Bednarska”

Robert Szuchta – nauczyciel w LXIV LO im. S. I. Witkiewicza w Warszawie, laureat I edycji Nagrody im. Ireny Sendlerowej

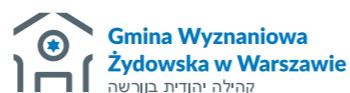
Dorota Żuber – polonistka w SP nr 16 w Bytomiu Bobrku, laureatka XIII edycji Nagrody im. Ireny Sendlerowej

Nagroda im. Ireny Sendlerowej została objęta patronatem przez **Rzecznika Praw Obywatelskich**.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Partnerzy:

Patronat medialny:

www.sendler.ceo.org.pl

Nagroda im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”

Irena Sendlerowa – Patronka Nagrody urodziła się w 1910 roku w Warszawie. W latach 30. zajmowała się pomocą społeczną w postępowej Wolnej Wszechnicy Polskiej oraz sprzeciwiała się antysemityzmowi na warszawskich uczelniach. Podczas II wojny światowej kierowała referatem dziecięcym konspiracyjnej Rady Pomocy Żydom „Żegota” i pod pseudonimem „Jolanta” wraz ze współpracowniczkami ratowała dzieci z getta warszawskiego. Po wojnie kontynuowała pracę społeczną. Otrzymała tytuł Sprawiedliwej Wśród Narodów Świata. Zmarła w 2008 roku.

Nagroda im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”

przyznawana jest nauczycielkom i nauczycielom, którzy uczą i wychowują w duchu otwartości i poszanowania dla innych, inspirują do działań zgodnych z tymi zasadami i odgrywają aktywną rolę w swojej szkole oraz społeczności lokalnej. Wśród laureatów nagrody są nauczyciele zajmujący się edukacją o Holokauście, edukacją wielokulturową i antydyskryminacyjną. Każdego roku nagrodę wysokości 15 tys. zł otrzymuje jedna osoba. Laureaci I edycji nagrody – Robert Szuchta i Norman Conard z USA – zostali wybrani osobiście przez Irenę Sendlerową w 2006 roku.

Laureatka 2021

Marta Florkiewicz-Borkowska

Nauczycielka języka niemieckiego, zajęć technicznych i artystycznych w Szkole Podstawowej im. Karola Miarki w Pielgrzymowicach

Jestem nauczycielką i edukatorką, kolorową panią FloBo. W szkole uczę języka niemieckiego i prowadzę zajęcia rozwijające kreatywność; realizuję projekty społeczne, charytatywne, arteterapeutyczne i algorytmiczne. Działam z uczniami i dla uczniów. Poza szkołą współpracuję z wieloma instytucjami pozarządowymi. Prowadzę warsztaty rozwijające kompetencje cyfrowe i miękkie. Jestem dyplomowaną arteterapeutką. Tworzę przestrzeń do rozwijania kompetencji społeczno-emocjonalnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jestem autorką cyklu rozwojowego z elementami arteterapii „Jesteś Ważna” – pomagam dziewczynom uwierzyć w siebie oraz wzmocnić ich poczucie własnej wartości. Wspólnie z Agatą Paszek koordynowałam projekt ogólnopolskiej kampanii społecznej „Słowa Krzywdzą”. Od 8 lat szyję przytulanki, poduszkostwory „Pożeracze Smutków” przekazując je m.in. dzieciom na oddziałach onkologicznych, angażując w to pielgrzymowicką młodzież, lokalną społeczność, a obecnie również ponad 100 szkół w całej Polsce. Moim największym sukcesem jest zarażanie ludzi wokół mnie pozytywną energią, empatią i chęcią robienia dobra oraz działania na rzecz drugiego człowieka.

Nominacje do Nagrody im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata”

Monika Darmofał-Karanowska

Pedagożka szkolna w I Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie

Jestem pedagożką, a poza szkołą edukatorką seksualną i edukatorką praw człowieka. Od kilku lat organizuję w Kętrzynie Maraton Pisania Listów, realizuję z młodzieżą wiele projektów dotyczących praw człowieka i edukacji globalnej, a od tego roku warsztaty z edukacji seksualnej. W 2018 roku reprezentowałam Polskę na Malcie podczas szkolenia dla realizatorów międzynarodowego projektu „Start the Change”. W 2020 roku otrzymałam nagrodę Amnesty International Polska dla wolontariusza roku w kategorii edukacja. Aby móc dalej działać i pracować z młodzieżą, prowadzę Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Sztama”. Najbardziej cieszy mnie to, że coraz więcej młodych ludzi z Kętrzyna angażuje się w działania na rzecz drugiego człowieka, sami organizują akcje społeczne, piszą projekty. Zrobię wszystko, co w mojej mocy, żeby się nie poddawali i nie ustawali w swoich staraniach o lepsze jutro. Mój największy sukces? List, jaki dostałam w sierpniu tego roku od mojej uczennicy. Słowa napisane przez młodą osobę są dla mnie największą nagrodą i potwierdzeniem, że to, co robię, jest dla kogoś ważne.

Agnieszka Foryś - NAGRODA SPECJALNA

Nauczycielka języka polskiego w VII Liceum Ogólnokształcącym im. Zofii Nałkowskiej w Krakowie

Że upupiony Bładaczka recytuje swoją lekcję – wiedział już mistrz Gombrowicz. Więć? Jako belferka szukałam ścieżek ku spotkaniu w myśleniu, które, po Tischnerowsku, umie pytać i dążyć. Wymyśliłam projekt „Przeciwko znikaniu ludzi”, by nie wygasła pamięć „o tych, co kiedyś byli”. Jego realizacja zainspirowała do działań przeciwko znikaniu wartości i człowieka w nas, żyjących w tu i w teraz. I tak: w geście Camusowskiego człowieka zbuntowanego pisałam z Uczniami otwarty list do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w obronie Festiwalu Conrada w Krakowie (2019r.), a dobrem zainicjowanym współmyśleniem z Wychowankami o ludziach-uchodźcach była decyzja Młodych o wpłacie pieniędzy na rzecz Fundacji Ocalenie (2021r.). Jestem praktyczką edukacji kulturalnej. Moje motto? Belferka to nie ta, która wie lepiej, ale ta, która pokazuje, gdzie szukać.

Agnieszka Gabryelska

Nauczycielka historii, wiedzy o społeczeństwie, historii i społeczeństwa w I Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Jestem feministką i aktywistką. Zarówno w pracy dydaktycznej, jak i podczas – w ostatnim czasie niestety licznych – manifestacji, staram się wspierać, propagować i walczyć o prawa zarówno kobiet jak i osób nieheteronormatywnych. Jako osoba zaangażowana w walkę o prawa pracownicze działam również w Zespole ds. Praw Pracowniczych Rady Konsultacyjnej Ogólnopolskiego Strajku Kobiet. Od lat staram się angażować młodzież w liczne działania antydyskryminacyjne i sama prowadzić warsztaty, np. na temat uchodźców czy praw kobiet. Jestem też szefową sztabu WOŚP-u działającym przy naszej szkole od przeszło 10 lat. Za swoje największe osiągnięcie w pracy dydaktycznej i aktywistycznej uważam fakt, że wiele moich uczennic i uczniów angażuje się w swoim życiu dorosłym w działalność prospołeczną i antydyskryminacyjną. Często słyszę, że to mój przykład spowodował, że one i oni są dziś aktywne i aktywni społecznie.

Maria Jaszczyk

Nauczycielka przyrody, biologii, wychowania do życia w rodzinie w Szkole Podstawowej im. Tony'ego Halika w Górznej

Nie ma dnia, żeby się nie angażowała w działania na rzecz uczniów, społeczności lokalnej, osób chorych, potrzebujących. To jest moje życie. Kocham ludzi. Moje serce i umysł są otwarte. Jestem ciekawa drugiego człowieka – słucham i słyszę, mocno współodczuwam i to mnie nieustannie motywuje do działania, to mnie zmusza do ciągłej zmiany w sobie i wokół mnie. Pewnego razu znajomy powiedział, że jest gejem – zdałam sobie sprawę, że brakuje mi w tym temacie wiedzy, że moje dotychczasowe pojęcie jest błędne, że byłam zamknięta i że potrzebuję się na tę wiedzę otworzyć. Jestem dumna z zaangażowania w edukację na rzecz akceptacji osób LGBT i szczęśliwa, że moje działania pomagają otwierać ludzi na myślenie, zbliżają rodziny i wzmacniają wartości: równość, godność i szacunek do każdego człowieka. Bo przecież każdy człowiek jest potrzebny, dla każdego jest miejsce w społeczeństwie, z jego innością, wrażliwością i prawem do bycia kochanym.

Maria Weronika Knoch

Nauczycielka historii, historii i społeczeństwa w I Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. Jam Saheba Digvijay Sinhji w Warszawie

Jestem historyczką, regionalistką, nauczycielką i edukatorką, działaczką i archiwistką społeczną, redaktorką, wikipedystką. Uczę historii oraz historii i społeczeństwa w I SLO „Bednarska” w Warszawie. Badam przeszłość małej ojczyzny – Kurpiowszczyzny i Północnego Mazowsza. Zarówno w pracy zawodowej, jak i pozaszkolnej podejmuję tematy bliskie (historia rodzinna, historia regionalna), ale i zapomniane, przemilczane, niezrozumiałe (herstoria, wielokulturowość). Stawiam na umiejętności, używam nowych technologii. Jestem dumna z tego, że efekty koordynowanych przeze mnie działań nie pozostają w murach liceum, ale oddziałują poza nimi i są dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Cieszę się, że wokół bloga „Kurpianka w wielkim świecie” zbudowałam społeczność zainteresowaną mikrohistoriami.

Anna Konarzewska

Nauczycielka języka polskiego w XIV Liceum Ogólnokształcącym w Gdańsku

Zanim zaczniemy naprawiać świat, najpierw naprawmy samych siebie... Ta myśl związana jest z korczakowskim podejściem do wychowanków, uczniów: „Szukaj własnej drogi. Poznaj siebie, zanim zechcesz dzieci poznać” i przyświeca mi w pracy z młodzieżą na co dzień. Drogę do zmiany wyznaczał i wyznacza mi każdy uczeń, ponieważ każdy był/jest wyjątkowy. Jestem dyplomowaną nauczycielką języka polskiego w liceum. Należę do społeczności, które zmieniają edukację oddolnie takich jak: Kreatywna Pedagogika, Wiosna Edukacji i Superbelfrzy RP. Od 2020 roku jestem członkinią MIEE (Microsoft Innovative Educator Expert), które zrzesza najbardziej innowacyjnych nauczycieli z całego świata. Prowadzę bloga „Być nauczycielem”. Moje pomysły na lekcje cieszą się popularnością i inspirują innych nauczycieli do tego, aby otwarcie rozmawiać z młodzieżą na tematy: dyskryminacji, stereotypów, szacunku do drugiego człowieka, a przede wszystkim podkreślają, jak ważna jest otwartość na drugiego człowieka i dialog. Od początku swojej kariery zawodowej angażuję młodych ludzi w teatr i wolontariat. Dlaczego? To formy, które wspierają młodzież nie tylko w ich rozwoju, ale uczą zrozumienia, empatii, odpowiedzialności i samodzielności. Jestem autorką książki „Być (nie)zwykłym wychowawcą” (2019).

Radosław Potrac

Nauczyciel historii, wychowania do życia w rodzinie, wychowawca klasy integracyjnej w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 30 im. Powstańców 1863r. w Warszawie

Jestem pedagogiem specjalnym, terapeutą, który w codziennej pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi – robi swoje. Pomagają mi w tym pasje: historia, archeologia, praca ze zwierzętami i obcowanie z naturą. Moją przygodę z edukacją zacząłem lata temu w harcerstwie, dzisiaj kontynuuję ją jako pedagog, przewodnik, nauczyciel dyplomowany, archeolog podwodny, varsavianista i instruktor harcerski. Prowadzę Stowarzyszenie Gwara Warszawska oraz Szkolny Klub Turystyczny – Krajoznawczy Dreptaki. Społecznie działam w wielu organizacjach, tj. PTTK, Towarzystwo Przyjaciół Warszawy i innych. Jestem redaktorem naczelnym Miesięcznika Ludzi Zakreconych Pozytywnie Inaczej „Śrubowkręt”, który wydają z dziećmi od 15 lat. Mój największy sukces, to moi wychowankowie, którzy powracają po latach i pokazują, że zachowali wiarę w dobroć ludzi, we własne możliwości i żyją jako dobrzy ludzie. Tacy, którzy się potykają, błędzą, jednak potrafią przeproszać, naprawiać błędy i wciąż potrafią się podnosić. Powracają, by włączyć się w pracę pokoleniową ze swymi następcami.

Joanna Roszak - NAGRODA SPECJALNA

Nauczycielka języka polskiego i filozofii w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej w Poznaniu

Jestem nauczycielką języka polskiego i filozofii w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej im. Olgi Sławskiej-Lipczyńskiej w Poznaniu. Zajmuję się propagowaniem edukowania na rzecz pokoju oraz edukowania przez poezję. Równoległe pracuję jako profesorka w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk oraz popularyzuję działania współzałożonej i współprowadzonej przeze mnie Fundacji Józefa Rotblata. Pracuję na rzecz odpominania dziedzictwa poznańskich Żydów oraz włączam się w akcje społeczne. Gdybym miała nazwać nieformalny ruch nauczycielski, w którym uczestniczę, wybrałabym określenie Nauczyciele bez Granic. Być może w każdej profesji można znaleźć pracujących bez granic. W takim właśnie kontekście, jak formuła ta wybrzmiewa w nazwach organizacji: Dziennikarze bez Granic, Lekarze bez Granic – myślę o nauczycielach bez granic.

Robert Strzała

Nauczyciel języka polskiego w Zespole Szkół Plastycznych im. Tadeusza Kantora w Dąbrowie Górniczej

Jestem nauczycielem języka polskiego w Zespole Szkół Plastycznych w Dąbrowie Górniczej. Działam w Stowarzyszeniu „DopaminaLab”, prowadzę zajęcia teatralne, biorę udział oraz organizuję akcje charytatywne i „równościowe”, współpracuję z organizacjami, fundacjami, stowarzyszeniami, artystami, publikuję teksty (nie tylko o szkole). Staram się nie zwalniać tempa. Współprowadzę spotkania streamingowe, współtworzyłem rekomendacje złożone w Senacie RP. Słucham, jestem do dyspozycji, stawiam Ucznia na pierwszym miejscu. Moim największym sukcesem (choć nazywam to szczęściem) jest to, że spotkałem i spotykam na swojej drodze Ludzi, którzy są otwarci na Człowieka i na dialog, działanie i współpracę. Że dzięki nim od lat myślę, że taka postawa ma sens i warto być sobą, słuchając i działając „dla”, a przede wszystkim „z” Drugim Człowiekiem. Że mam tylu Przyjaciół, a wrogów nie znam. Że od lat nie straciłem wiary w Człowieka.